

ОДСЕК ЗА УМЕТНОСТ И ДИЗАЈН

УПУТСТВО ЗА ПИСАЊЕ СТРУКОВНОГ МАСТЕР РАДА ИЗ ПОЉА УМЕТНОСТИ

Мастер рад из поља уметности је самосталан рад студента мастер струковних студија, којим он-а показује способност самосталног стручно-уметничког истраживања и реализовања идејног пројекта, дизајнерског решења или уметничког дела.

ЦИЉЕВИ МАСТЕР РАДА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ИЗ ПОЉА УМЕТНОСТИ

Израда Мастер рада захтева од студента примену стручно-уметничког истраживачког процеса, који укључује стручно истраживање у пољу изабраних уметничких - примењено уметничких праваца и теоријско истраживање у вези са темом рада. Наведена истраживања треба да се одвијају упоредно.

Резултат Мастер рада је стручно-теоријски израђено и образложено уметничко, односно примењено уметничко дело/идејни пројекат/дизајнерско решење.

Ово дело/пројекат/решење треба да буде засновано на изабраном поетичком, естетском и теоријско-критичком оквиру као полазишту и оригиналном доприносу студента као исходу, који ће у тексту рада и на самој одбрани бити писмено, односно усмено образложен.

Изработом Мастер рада студент показује да поседује визуелну писменост, дигиталну културу, способност критичког мишљења и логичког закључивања, да је у стању да на јасан начин изложи своје закључке, да има способност да стручно-уметнички истраживачки процес и реализовано дело прикаже, писмено образложи, и усмено одбрани.

Мастер рад треба да покаже способност студента да самостално и стваралачки примењује теоријска и практична знања у области уметности и дизајна, која је стекао током студија.

Уметнички/примењено уметнички Практични део Мастер рада садржи изложбу - презентацију пројекта односно уметничког дела.

Писани део Мастер рада садржи стручно образложење/стручни есеј којим студент смешта свој завршни практични рад у оквир теоријске интерпретације и уметничке праксе, указујући на примере из области уметности и дизајна, истраживањем сродних области спрам теме коју обрађује.

ОДАБИР ТЕМЕ МАСТЕР РАДА ИЗ ПОЉА УМЕТНОСТИ

Студент најпре одабере област и медиј стручно-уметничког истраживања: фотографија, филм/видео, звук, слика, анимација, просторни/бренд дизајн, итд. Изаберите тему која Вас заиста занима, и за коју постоји релевантна литература. Наслов треба да је јасан, сажет, прецизан и информативан. Испод њега може следити поднаслов, са допунским објашњењем теме. У наслову избегавати коришћење скраћеница.

Тема рада мора да укључи тражење одговора на нека питања и креативни захтев, као на пример: документарна фотографија и мотив села; дизајн брэнда пољопривредног производа за нове потрошаче; дизајн хале за презентацију пољопривредних машина; итд. Одабир теме рада врши се у договору са ментором, а избор теме треба обавити што раније, још на почетку завршне школске године струковних мастер студија.

СТРУЧНО ТЕОРИЈСКО-УМЕТНИЧКО ИСТРАЖИВАЊЕ РАДИ ИЗРАДЕ ПРАКТИЧНОГ И ПИСАНОГ ДЕЛА МАСТЕР РАДА

Типично, истраживач се током ове врсте истраживања креће упоредо у стручно-уметничкој пракси и теоријском истраживању уметничког проблема и идејног оквира који даје правац, садржај и смисао његовој уметничкој пракси.

Уметничка пракса или уметнички/примењено уметнички процес састоји се од конкретног деловања, стварања: цртања, израде планова, техничког и физичког обликовања дела/пројекта, материјализације дела/пројекта у медију слике, скулптуре, серије фотографија, видеа, аудио-снимака, текстова, објеката, анимације цртежа и објеката, дизајнерског решења, и слично. Стварање овог уметничког материјала стоји у вези са појавама и идејама које су тема истраживачког процеса студента. Дати материјал пружа основ за расправу, показивање, изношење детаља, објашњавање, алузије, иронију и друго.

Стручно-теоријски део истраживања ради израде оригиналног уметничког/дизајнерског дела/пројекта садржи више фаза, које су потребне уметнику-уметници како у изради дела, тако и у теоријској експликацији коју кандидат у писаном виду прилаже у оквиру рада.

Први део истраживања јесте **КОНТЕКСТУАЛИЗАЦИЈА**: Смештање будућег уметничког или примењено уметничког дела у одређену уметничку традицију и правац, чију кратку историју, естетички и поетички оквир и однос према друштвеним и другим идејама треба образложити. Овде се кандидат ослања на неке класичне и добро познате текстове из историје и теорије уметности и дизајна, који су у вези са темом, али и открива неке савременије идеје и приступе који могу оснажити његов оригинални правац трагања за уметничким/примењено уметничким решењима и идејама на којима ће она бити заснована.

Кандидат укључује и своју **ИНТЕРПРЕТАЦИЈУ** одређене постојеће групе дела, односно уметничке историје и теорије/теорија, другим речима одређене уметничке/уметничко-теоријске традиције, која га води ка његовим жељеним исходима истраживања – оригиналним закључцима о идејном смислу и новим могућностима изражавања у оквиру дате теме и одабраног медија рада.

Теоријски и практични део истраживања током процеса израде Мастер рада нису нужно строго одвојени: често је уметнички процес покренут интуицијом, која произилази из одређених теоријских разматрања – дела и идеја наших претходника у тој области и наших сопствених.

Потребно је да у завршном Мастер раду процес настанка и садржај уметничког пројекта и његов идејно-теоријски оквир буду јасно и прегледно образложени и структурирани.

Добар рад претпоставља да немате одмах одговоре на питања која сте поставили, јер су одговори резултат Вашег истраживања! Проблеми којима ћете се бавити у Вашем раду везани су за поље уметности/примењене уметности, уметничке идеје и уметничке реализације, те за могућности реализације у најсавременијим АВ дигиталним медијским технологијама.

Идејни стручни теоријско-историјски оквир уметничког истраживања односи се на естетичке, политичке, поетичке, филозофске, технолошке и друге идејне аспекте важне за замисао и реализацију једног уметничког/ примењено уметничког пројекта и дела.

Потребно је истражити фазе историје уметности/примењене уметности које су релевантне за Ваш рад као оквир, полазиште и инспирација. Потребно је истражити литературу која проблемски третира задатке које сте, у сарадњи са ментором, одредили као фокус и жељено исходиште Вашег рада, било да се ради о уметности или о дизајну.

Потребно је, такође, повезати идеје које сте сами развили као одговор на историјски оквир и проблемски теоријски приступ Вашој теми са оним што планирате да реализујете. Све ово треба применити у процесу конкретног уметничког/ примењено уметничког истраживања, и потом образложити у писаном делу рада.

САДРЖАЈ И СТРУКТУРА ПИСАНОГ ДЕЛА МАСТЕР РАДА

Ваш Мастер рад треба да испуни следеће критеријуме:

- Да јасно објасните фокус и кључну идеју вашег уметничког рада на такав начин да су разумљиви не само Вама, већ и Вашој публици.

- Да продискутујете природу и интегритет материјалних и формалних процеса који су укључени у Ваш рад. Објасните ваш одабир медијума изражавања и на који начин баш он/и одговара/ју Вашој иницијалној замисли.
- Да објасните однос између садржаја и форме у Вашем раду, или укрштање форме, садржаја и теоријско/историјског контекста у Вашем уметничком раду.
- Да објасните значај вашег јединственог доприноса кроз експериментацију, иновацију или креативно мишљење које сте уградили у ваш рад. Дефинишите, прикажете и анализирајте различите контексте који су релевантни за ваш уметнички/примењено уметнички рад – тиме ћете се такође одредити према историјским уметничким и теоријским појавама које везујете за ваш рад. То би требало да буде Ваша критичка анализа датих феномена, које видите као претходнике-инспирацију-контекст.
- На крају рада, добродошло је да изложите и могућност будућих остварења/пројеката који би могли произаћи из закључака Вашег Мастер рада, или који би проистекли из Вашег текућег уметничког истраживања.

Све ближе одреднице и финална структура и садржај рада одређују се у сарадњи са ментором. Наведене смернице су препорука и помоћ студенту у замисли и изради рада.

Препоручени садржај струковног Мастер рада из поља уметности:

1. насловна страна

2. биографија кандидата – може бити на крају рада

3. садржај структурисан по поглављима

4. предговор или апстракт са објашњењем усмерења и мотивације кандидата, односно циљева стручно-уметничког истраживања.

5. увод/уводна разматрања

- навести област стручно-уметничког истраживања за које се определио кандидат,
- детаљније образложити тему,
- навести материјал, медиј/медије и методе у којима ће се уметнички/примењено уметнички резултат истраживања реализовати,

- ближе образложити методе теоријског и практичног истраживања, као што су: упоредна анализа више дела из одређене области уметности/дизајна; избор и анализа стручне литературе везане за тему; одабир стилског поступка, креативног приступа, технологије израде конкретног дела/пројекта.

6. струковни теоријско-методолошки оквир и садржај истраживања у пољу уметности и дизајна.

- навести историјски оквир области уметничке/примењено уметничке праксе на коју се надовезује ваш рад, нпр.: амбијентална уметност; документарна фотографија; анимирани филм; видео-арт; архитектура српског села; хотели на Балкану у прошлости и данас; историја брэнда пољопривредних машина у свету и код нас од 1945-2020; итд.

- образложити естетички задатак и идејни проблем теме и садржаја рада на основу стручне литературе, нпр.: аутентичност документарне фотографије у приказивању села и народног живота; експериментална анимација објеката од класичног до дигиталног медија слике; употреба етнолошких елемената у архитектури савремених хотела; брэндирање пољопривредних машина и изазови домаћег тржишта пољопривредних производа; итд.

7. садржај конкретног уметничког дела/дизајнерског пројекта: образложење резултата стручно-уметничког истраживања.

- како су у вашем раду конкретно примењени претходно изложени **уметнички метод-и и теоријско-методолошки оквир**, нпр.: како да се кроз медиј документарне фотографије сачува аутентичност сеоског амбијента; метод експерименталне анимације који сте развили и његова примена у конкретном филму; како је ваш пројекат хотела интегрисао елементе народне архитектуре; како сте применили методе успешног пласмана на тржиште и креативно обликовање у изради одређеног брэнда пољопривредних производа; итд.

9. закључак рада – важан део рада који сумира ваш резултат од почетних премиса до завршне форме дела/пројекта, уз објашњење шта је ново и оригинално постигнуто у вашем раду у односу на раније традиције у тој уметничкој/примењено уметничкој области, те како сте применили теоријске проблеме и идеје у финалној реализацији рада.

10. Библиографија - spisak literature

11. прилози

Минимална дужина писаног дела рада треба да износи 40.000 карактера (са проредима) или 5.000 речи.

Рукопис се пише на српском језику коришћењем ћириличног или латиничног писма.

- Штампа се једнострано на белој хартији формата А4
- Маргине листова: 2,5 цм, изузев леве која износи 3 цм
- Странице треба да буду нумерисане у доњем делу почев од прве странице Увода.
- Наслови и поднаслови се пишу истим фонтом веће величине али стилем **Bold**
- **НАСЛОВ ПОГЛАВЉА** – 16 pt, велика слова, **bold**
- **Наслов потпоглавља** – 14 pt, обична слова, **bold**
- У писању главног текста користити фонт величине 12 pt
- Приликом обележавања прилога: слика или графикона користити фонт величине 11 pt
- Фуснота – 10 pt, обична слова
- У писању користити проред 1.5
- Текст мора бити написан са поравњањем страница (justified)

Док **Bold** користимо у насловима и поднасловима, курзив, односно *Italic*, користи се за наглашавање делова текста и/или цитате.

Осим страница, нумеришу се и наслови поглавља и потпоглавља. Постоје различити системи нумерације, који користе римске и арапске цифре, велика и мала слова абецеде, или њихове комбинације.

Слике, или графикони: означавају се редним бројевима и насловом, фонтом којим се пише цео рад, величине 11 pt. Нумерација и назив слика, или графикона врши се на нивоу целог рада. Испод нумерације и назива слике, или графикона наводи се цео извор: Презиме, прво слово имена. (година издања). *Назив дела*. Место издања: Издавач, број стране на којој се у извору слика или табела налази – фонт *Times New Roman 10, Italic*.

Слика 1. Организација као отворени систем

Извор: Robbins, S., Coulter, M. (2005). *Menadžment*. Beograd: Data status, str. 35.

Коришћење знакова интерпункције и размака:

- Иза сваке речи и сваког знака интерпункције следи један размак.

- Знакови интерпункције и знак за постотак, пишу се заједно са речју или бројем иза којег следе, а после тих знакова у реченици следи један размак.
- Скраћенице мерних јединица одвојене су једним размаком од броја (20 мг, нпр.) без размака од знака интерпункције који следи а са размаком од речи која следи.
- Ако иза неке речи следи заграда одваја се једним размаком а иза отворене заграде и прве речи или симбола у загради нема размака. Иза затворене заграде и знака интерпункције нема размак, а има размак иза затворене заграде и следеће речи.

УПУТСТВА ЗА НАВОЂЕЊЕ ИЗВОРА ИЗ СТРУЧНЕ ЛИТЕРАТУРЕ:

Литература обухвата све изворе који су коришћени у раду. Не наводе се радови или документи који се у раду не цитирају, нити они на које се у раду не упућује. Редослед навођења литературе зависи од система/стила цитирања и мора доследно пратити текст мастер рада.

Коришћење литературе:

У сваком раду, био завршни рад (основне академске студије, мастер академске студије или докторске студије), стручни или научни чланак, књига, монографија користи се литература, односно референце. Оне су извор података, информација и знања која претходе новим делима. Било да се користе директно или индиректно, било да су објављени или необјављени (предавања, лична кореспонденција, и сл.), обавезно се морају назначити, односно навести.

Сваки члан академске заједнице дужан је да поштује права интелектуалне својине и да у складу са својом академском чашћу наведе изворе својих идеја, знања, података и информација. Његов академски интегритет базира се на поштењу и одговорности у поштовању других и њихових дела, али и на прецизности, фер поступању, транспарентности, колегијалности, хуманости.

Супротно академском интегритету и поштењу стоји плагијат. Плагијат (лат: *plagere*) је рад (студента, али не само њега) којим се врши преузимање у целини или деловима, копирање туђих идеја, дела, ставова и њихово презентовање као сопствених, без одговарајућег признавања/упућивања на аутора, који је кривично дело и доводи до непризнавања рада студента.

Копирање туђих идеја може бити извршено из писаних радова (књиге, чланци), података, слика или других извора који могу бити представљени у табелама, дијаграмима, дизајну, плановима, фотографијама, филму, музици, формулама, веб сајтовима и компјутерским програмима. Плагијат укључује и представљање, употребу и дистрибуирање рада предавача или других студената као сопствених. Суштина плагијата је у кршењу моралних права аутора. У науци се неретко дешавају академски плагијати који представљају објављивање туђих резултата под својим именом или изостављањем навођења порекла. Ни у једном тренутку се не сме заборавити припадност академској заједници у којој су предавања држали и своје чувене научне радове писали Милутин Миланковић, Рашко Димитријевић, Михајло Петровић - Мика Алас, Ксенија Атанасијевић, Јосиф Панчић, Ђура Даничић, Никола Стјепановић, Јован Цвијић, Војин Димитријевић и многи други који су ушли у историју наше и светске науке и баштине човечанства.

Литература се може: директно наводити – цитирати; индиректно наводити – паравразирали, или се на њу може упућивати – реферирати.

У Мастер раду се увек мора означити када се преузима туђи текст, ставови, идеје и подаци.

Литература (Библиографија) која се наводи у раду треба да се односи на тему рада (у ширем и ужем смислу). **Референце** су извори који се директно користе у раду. Оне треба да су ажурне и потпуно тачне.

У референцама би требали бити пописани сви извори информација који се спомињу у документу. Сврха тога је да читалац може:

- проверити тачност ауторовог навода
- проверити/разумети контекст у коме је та информација изворно изнесена
- сазнати нешто шире и темељније у вези са датом темом

Шира литература треба да садржи и друге изворе информација кроз које читалац може проширити и продубити своје разумевање теме обрађене у документу, али који (извори и њихове тврдње/информације) нису директно помињани у самом тексту документа.

Све **Библиографске јединице** наведене (цитиране или парафразиране) у тексту морају да буду укључене у списак литературе/референци на крају рада и свака референца са тог списка мора да се налази у тексту. Њикипедиа није релевантна референца. Лична комуникација се, ако је то неопходно, може цитирати само у оквиру текста (у малој загради) и не сме да буде на страници са референцама.

Списак литературе налази се на крају рада. Код харвардског и оксфордског система редослед литературе и референци дат је абecedним/ азбучним редом (у зависности од писма на којем је написан рад) презимена аутора или наслова документа и нумерише се арапским бројевима.

Цитати морају бити апсолутно тачни (користити исте речи и интерпункцију као у оригиналном раду) и морају бити обележени знацима навода или истакнути посебним словима (нпр. италици, мања слова). Цитирати се могу и своји радови али се то мора посебно назначити (самоцитати). Цитирање може бити у тексту или у фуснотама.

Ознака цитата не може бити у наслову или поднаслову рада, као ни упућивање на литературу.

Све цитате треба преузети из оригиналних извора, како би се обезбедила тачност у сваком детаљу. Изузетно се може цитирати из секундарног извора али са посебном назнаком. Не могу се цитирати комплетна дела или велики број страна. То важи и за самоцитате. Парафразирање је препричавање туђих реченица, дела, идеја својим речима. Не ставља се под знаке навода, нити обележава посебним начином писања али се позива на дело из литературе.

И код парафразирања води се рачуна о тачности текста, идеје, дела. Не сме се парафразирати нетачно нити интерпретирати тако да се крше ауторска права, нарочито интегритет дела или његово недостојно искоришћавање.

Постоје разни системи и стилови навођења/референцирања. О избору система и стила, као и о финесама цитирања треба се унапред договорити са ментором. Битно је бити доследан и у целом тексту користити исти начин цитирања, парафразирања и референцирања.

За писање струковног Мастер рада ОУД препорука је да се користе тзв. **Харвардски и Оксфордски систем**. Литература се наводим оним писмом и језиком којим је изворна литература штампана.

За детаљнија објашњења можете користити:

Marija Kleut: Naučno delo od istraživanja do štampe – Novi Sad : Akademska knjiga, 2010.

https://kupdf.net/download/naucno-delo-od-istrazivanja-do-stampe-marija-kleut_59bb59b708bbc59e39894d53_pdf

Харвардски систем

Харвардски систем (The Harvard Referencing System) појавио се крајем XIX века и везује се за познатог зоолога Edward Laurens Mark-а који је први пут у свом раду навео позив на литературу стављајући у заграду презиме аутора и годину издања.

У тексту рада се у загради наводи ауторово презиме, година објављивања цитиране референце и страна (странице), али му се додају модалитети. Навођење може бити обичним (регулар) или курсив (италик) словима. Година издања приликом навођења у литератури може бити у или без заграда. Развила су се и додатна правила код навођења електронских књига, чланака, веб сајтова, електронске поште, друштвених мрежа, блогова, легислативе, музичких извора, слика и сл.

- Навођење књиге једног аутора у тексту изгледа овако:

(Drakulić, 2001, str. 33) или (Drakulić, 2001:33) или (Drakulić, 2001) или Drakulić (2001) или (Drakulić, 2001, str. 25 -28) или (Cochrane 2007, p. 117) или (Cochrane, 2007, p. 117).

- У Литератури се наводи пуни назив дела:

Drakulić M. (2001), Osnovi Poslovnog prava, Fakultet organizacionih nauka, Beograd.

- Ако је један аутор али више издања у једној години обележавају се са а, б, ц, иза године водећи рачуна у тексту о алфабетском редоследу наслова:

(Fullan 1996a, 1996b).

- У Литератури:

Fullan, M. 1996a, 'Leadership for change', in International handbook for educational

leadership and administration, Kluwer Academic Publishers, New York.

Fullan, M. 1996b, The new meaning of educational change, Cassell, London.

- Ако постоје два или три аутора, пишу се презимена свих.

Навођење два или три аутора у тексту:

(Drakulić, Drakulić, 2010, str. 65)

- У Литератури:

Drakulić M., Drakulić R. (2010), Regulacija Interneta, RATEL, Beograd

- Уколико има више од три аутора, препоручује се да се наведе презиме првог, а иза додаје: и др., док у страним ет ал.

- Навођење више од три аутора у тексту:

(Drakulić, i dr., 2010, str. 78) ili (Newman et al., 2005)

- У Литератури:

Drakulić M., i dr. (2010), Ekološko pravo, WUS Austria, Poljoprivredni fakultet, Fakultet organizacionih nauka, Beograd

Или

Newman, T., et al. (2005) Evidence-based social work: a guide for the perplexed. Lyme Regis: Russell House.

Појављивања институције уместо аутора у тексту:

(Anglia Ruskin University, University Library, 2015)

- У Литератури:

Anglia Ruskin University, University Library, Guide to the Harvard Style of Referencing, http://libweb.anglia.ac.uk/referencing/files/Harvard_referencing_2015.pdf

Код навођења међународних и националних аката у тексту:

(Zakon o autorskom i srodnim pravima, 2012.)

Или

(Convention on the Rights of Persons with Disabilities and the Optional Protocol, 2006, art. 2)

- У Литератури:

Zakon o autorskom i srodnim pravima, Službeni glasnik RS, br. 104/2009, 99/2011 i 119/2012.

Convention on the Rights of Persons with Disabilities and the Optional Protocol, (2006), United nations, New York.

Оксфордски систем

Оксфордски систем (Oxford Referencing System) базира се на фуснотама. Данас се користи софтверско нумерисање фуснота.

Код првог навођења књиге, чланка, документа ставља се пуна информација о аутору/има, делу, едитору (редактору, уреднику), издавачу, месту издања, години издања и страници са које је преузет део или идеја:

Drakulić M., Osnove Kompjuterskog prava, DOPIS, Beograd, 1996., str. 3-5.

или Drakulić Mirjana, Osnove Kompjuterskog prava, DOPIS, Beograd, 1996., str. 3-5.

или M. Drakulić, Osnove Kompjuterskog prava, DOPIS, Beograd, 1996., str. 3-5.

или Mirjana Drakulić, Osnove Kompjuterskog prava, DOPIS, Beograd, 1996., str. 3-5.

Навођење дела може бити у регулар или италикичким словима или под знацима навода. Литература која се наводи у фуснотама мора се наћи и у списку литературе.

У сваком следећем појављивању наводи се презиме и иницијал имена (могу и друге наведене варијанте), “оп. цит.,” или оп. цит., и број странице/а:

Drakulić M., op. cit., str. 9.

Уколико је у питању исти аутор, исто дело и иста страница као у предходној фусноти може се ставити: Ibid., што значи: исто (исто дело). Уколико се цитира исто дело као у претходној фусноти али са различите стране иза скраћенице Ibid., наводи се број стране и ставља тачка:

Ibid., 9.

Када је више аутора у фусноти се наводе сви редоследом како су наведени на делу које се цитира. Уколико их има више од 3 може се навести први аутор и назнака и др. или et al., нпр.

Drakulić M. i dr., Ekološko pravo, WUS Austria, Poljoprivredni fakultet, Fakultet organizacionih nauka, Beograd, 2010., str. 54.

Рад објављен у зборнику радова са скупа или као поглавље књиге наводи се са свим подацима, као и подаци о зборнику, скупу, едиторима, страницама.

Навођење чланка у фусноти: презиме аутора, иницијал/пуно име, назив дела (са или без наводница, италици или регулар слова), часопис, број, односно волумен и број, година издања, број прве и последње странице, (скраћеница стр. или п. и пп.58).

Petrovic N., Drakulic M., Vujin V., Drakulic R., Jeremic V., Climate changes and green information technologies, Management, no 59/2011, pp. 35–45.

Кад је у питању рад преузет са Интернета, поред свих уобичајених података, наводи се и веб адреса са које је “скинут”, као и датум приступа. Лична комуникација, кореспонденција се може навести у фусноти (презиме пошиљаоца/примаоца, иницијал имена и датум слања/примања и назнака врсте комуникације:

Drakulić M., email, 22.07.2015.

У Литератури се наводе сви подаци осим страница по абecedном/азбучном редоследу аутора, документа.

Фусноте на дну стране могу уједно служити за подножне забелешке којима желимо да ближе објаснимо неки појам о коме говоримо у тексту.

Ендноте функционишу исто као фусноте једино што су на крају текста, а не на страници на којој се врши позивање. Систем енднотес познат је као Citation-Sequence System. Референцирање се најчешће врши коришћењем софтвера.

ПРИЈАВА ОДБРАНЕ МАСТЕР РАДА

Студент Мастер рад ради самостално, у складу са утврђеним садржајем и структуром. У раду користи одговарајућу литературу коју наводи на крају рада и као фусноте у самом раду.

По завршетку рада студент подноси ментору рукопис рада на коначни преглед. Ментор је дужан да изврши преглед Мастер рада и студента упути на евентуалне допуне и корекције. Мастер рад сматра се завршеним када студент добије сагласност ментора.

Кандидат може приступити одбрани Мастер рада након положених испита и обављене стручне праксе.

Приликом пријаве одбране Мастер рада, уз Образац пријаве одбране и потписану Сагласност ментора да је рад спреман за одбрану (које добијате у Студентској служби Одсека за уметност и дизајн), Студентској служби се предају један (1) штампани примерак рада у тврдом повезу, три (3) штампана примерка рада у меком повезу, као и 3 ЦД/УСБ са писаним радом у електронској форми са свим визуелним прилозима и презентацијом рада.